

EaPGREEN

Partnership for Environment and Growth

This project is
funded by the EU

Analiza de Bază al ESM

Joi, 3 Decembrie

Chişinău

Dr. Michal Musil

Exprimarea recunoștinței

Mai multe slaiduri din această prezentare sunt adaptate din:

Dusík J., Smutný M., Harmel M. (2014): Ghid pentru efectuarea ESM, Recomandări metodologice generale pentru practicieni (nepublicat) – elaborat în cadrul proiectului ‘Consolidarea capacităților pentru evaluarea strategică de mediu la nivel regional și local’ finanțat de UE și implementat de EPTISA și DVOCUT ECRO d.o.o

Scopul analizei de bază

- prezentarea informației privind starea mediului și resurselor naturale relevante planului sau programului;
 - descrierea interacțiunilor dintre tendințe și principalele sectoare de dezvoltare care fac subiectul planului sau programului;
 - descrierea evoluției probabile a acestor tendințe fără implementarea planului sau programului;
 - oferirea acestei informații în scopul procesului de planificare și pentru ESM.
-
- trebuie să aibă ca rezultat nivelul de bază față de care se vor evalua, în următoarele etape ale evaluării, efectele potențiale ale dezvoltării propuse de plan.

Abordarea Scoping (definirea domeniului)

- Echipa ESM trebuie să prezinte raționamente temeinice privind schimbările de mediu actuale care sunt relevante pentru plan.
- Deseori deficiențele în analiza situației actuale și a tendințelor nu sunt cauzate de lipsa datelor ci de axarea greșită a analizei care se focusează pe probleme irelevante.
- Este important de a ne **concentra pe principalele probleme de mediu** care sunt identificate la faza de Scoping.
- Practicienii ESM trebuie să acumuleze **informație suficientă pentru a răspunde la întrebările cheie** ce țin de problemele de interes identificate.

Abordarea Scoping (definirea domeniului)

- Provocarea principală a evaluării nivelului de bază este de a asigura că:
 - **este focusată** (abordează tendințele principale relevante pentru ESM și nu supraîncarcă evaluarea situației cu informații irelevante);
 - descrie **tendințe actuale și din trecut**;
 - prognozează **evoluția** acestor tendințe în situația când documentul propus nu este implementat.

Abordarea scoping – tendințe de viitor

- Descrierea tendințelor de viitor este evident constrânsă de **numeroase incertitudini** (date disponibile, evoluția situației economice, progresul tehnologic sau avansarea cadrului de reglementare care influențează tendințele de viitor).
- De la experții ESM ce cere doar să contureze tendințele de viitor **cît de bine pot**, ținînd cont de toate studiile disponibile și luînd în considerare
 - Tendințele din trecut;
 - Forțele motrice principale ale acestor tendințe;
 - Principalele incertitudini.

Abordarea scoping – date

- Datele privind tendințele actuale și de viitor pot de asemenea **consolida analiza contextului general de dezvoltare** în timpul elaborării planului
- Surse posibile de informație
 - Rapoarte de progres privind legislația existentă;
 - Rapoarte privind starea mediului;
 - Date de monitorizare a politicilor, strategiilor, planurilor sau programurilor relevante la nivel național, regional sau local;
 - Proiecte speciale de cercetare.

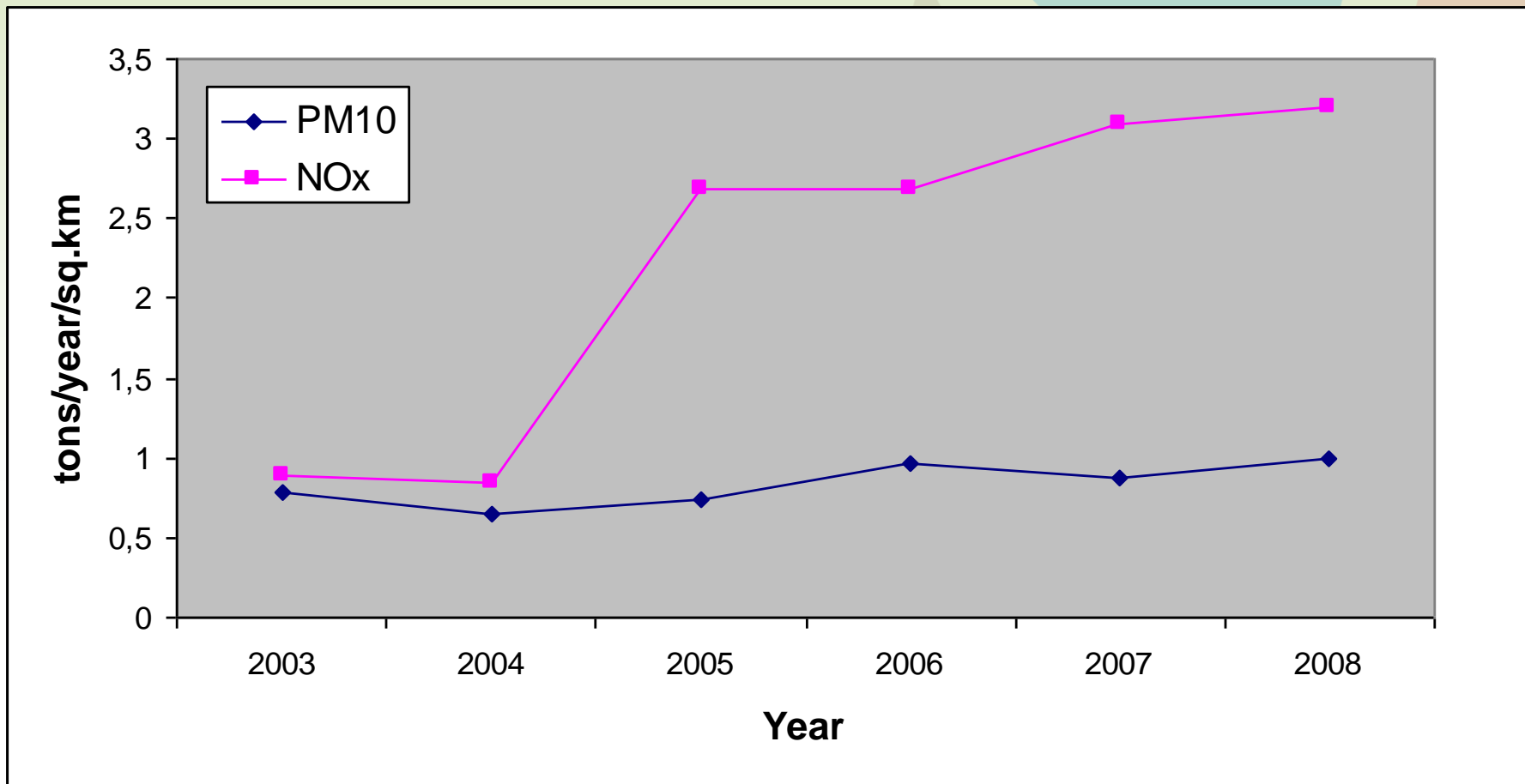
Întrebări de ghidare ESM (I.)

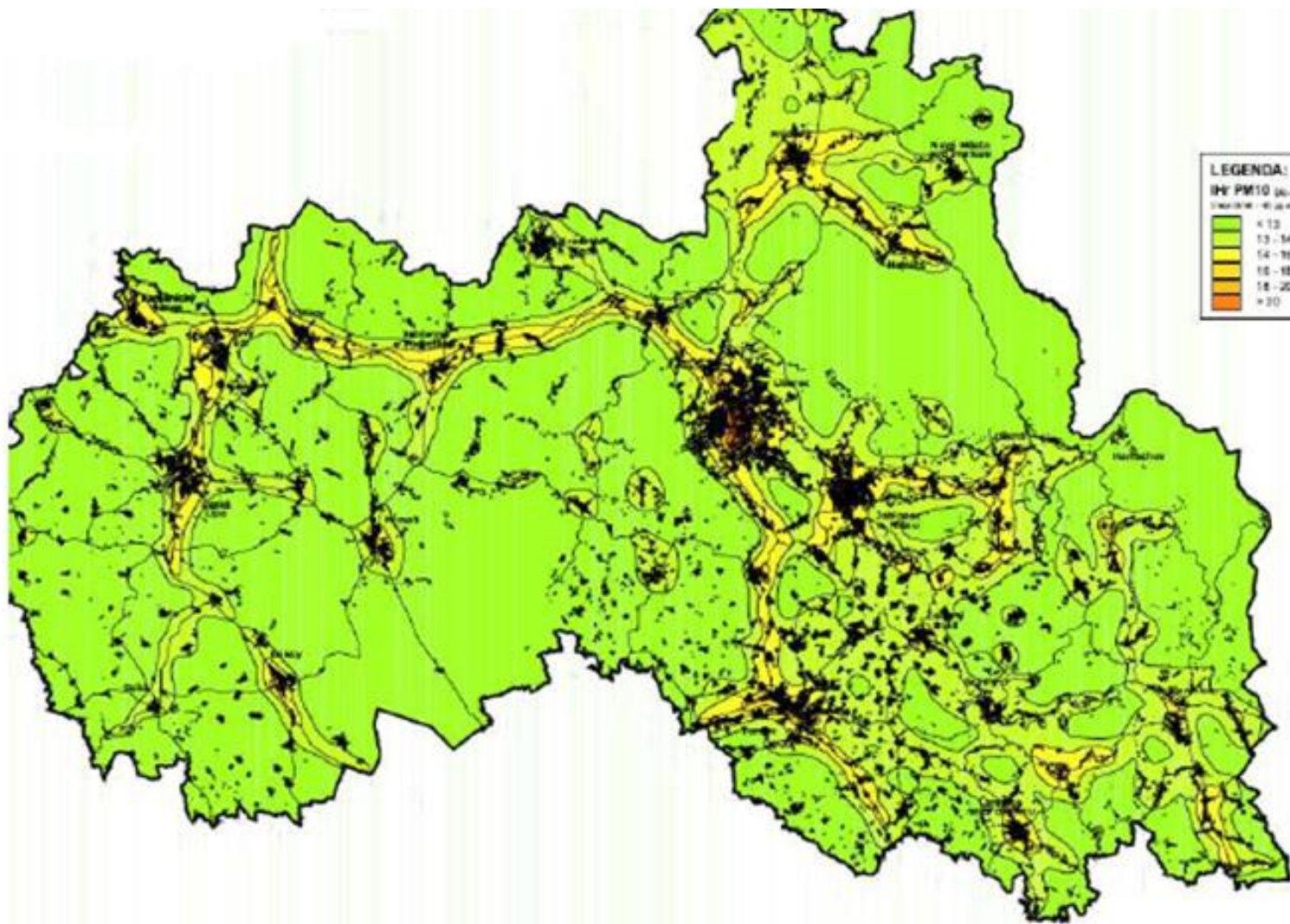
- Care sunt țintele legislației și politicilor?
- Care a fost trendul pînă acum?
- Cît de mare este decalajul dintre situația actuală și oricare dintre obiectivele sau țintele stabilite?
- Se ajunge la punctul critic?
- Care sunt forțele motrice ale acestor trenduri?
- Cum va evolua trendul pe viitor fără planul sau programul propus?
- Cum va fi influențat acest trend de bază de dezvoltările majore care au fost deja aprobate dar încă nu au fost implementate, schimbările climatice, modificările cadrului de reglementare sau de politici, stimulii economici, etc.?

Întrebări de ghidare ESM(II.)

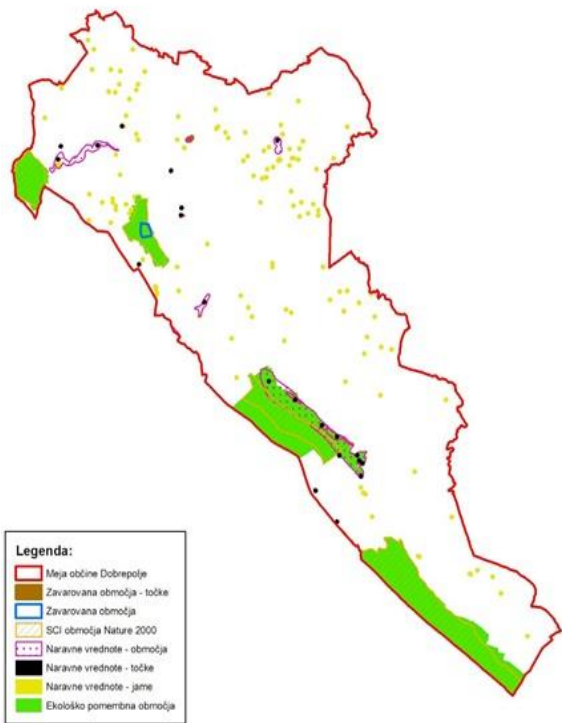
- Ținând cont de toate acestea, cum ați descrie realist scenariul cel mai bun și cel mai rău al trendului viitor dacă planul nu este implementat?
- Care sunt principalele implicații ale procesului de planificare?
- Ce grupuri de populație sau sectoare economice pot fi afectate negativ de acest trend?
- Concluziile trebuie să fie însoțite de grafică pentru a ilustra trendurile
- Sunt necesare comentarii privind caracterul adecvat al datelor actuale și sistemelor de monitoring
- Lacunele majore de date și incertitudinile trebuie evidențiate (după caz) ca rezultat al acestei etape a ESM.

Descriere sau Analiză

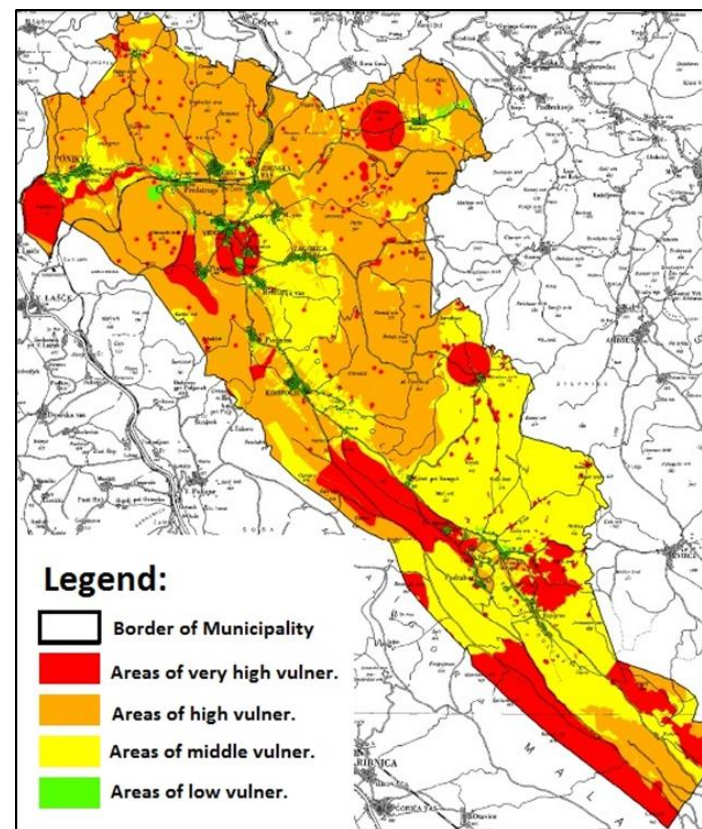
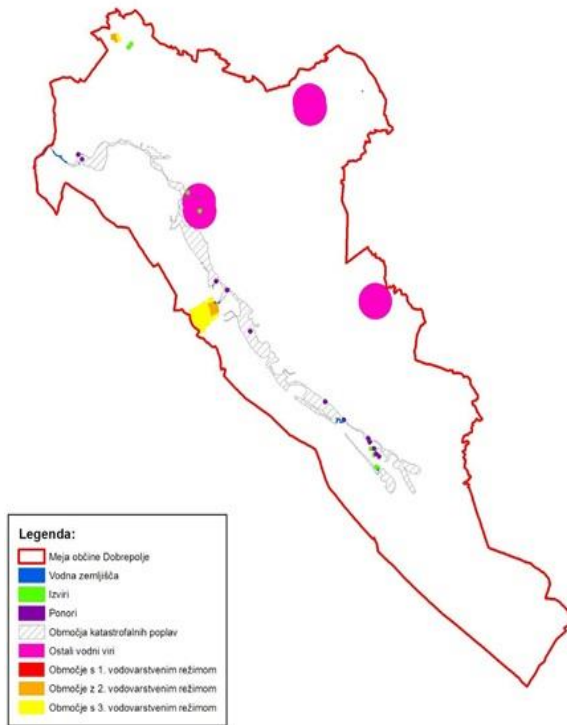

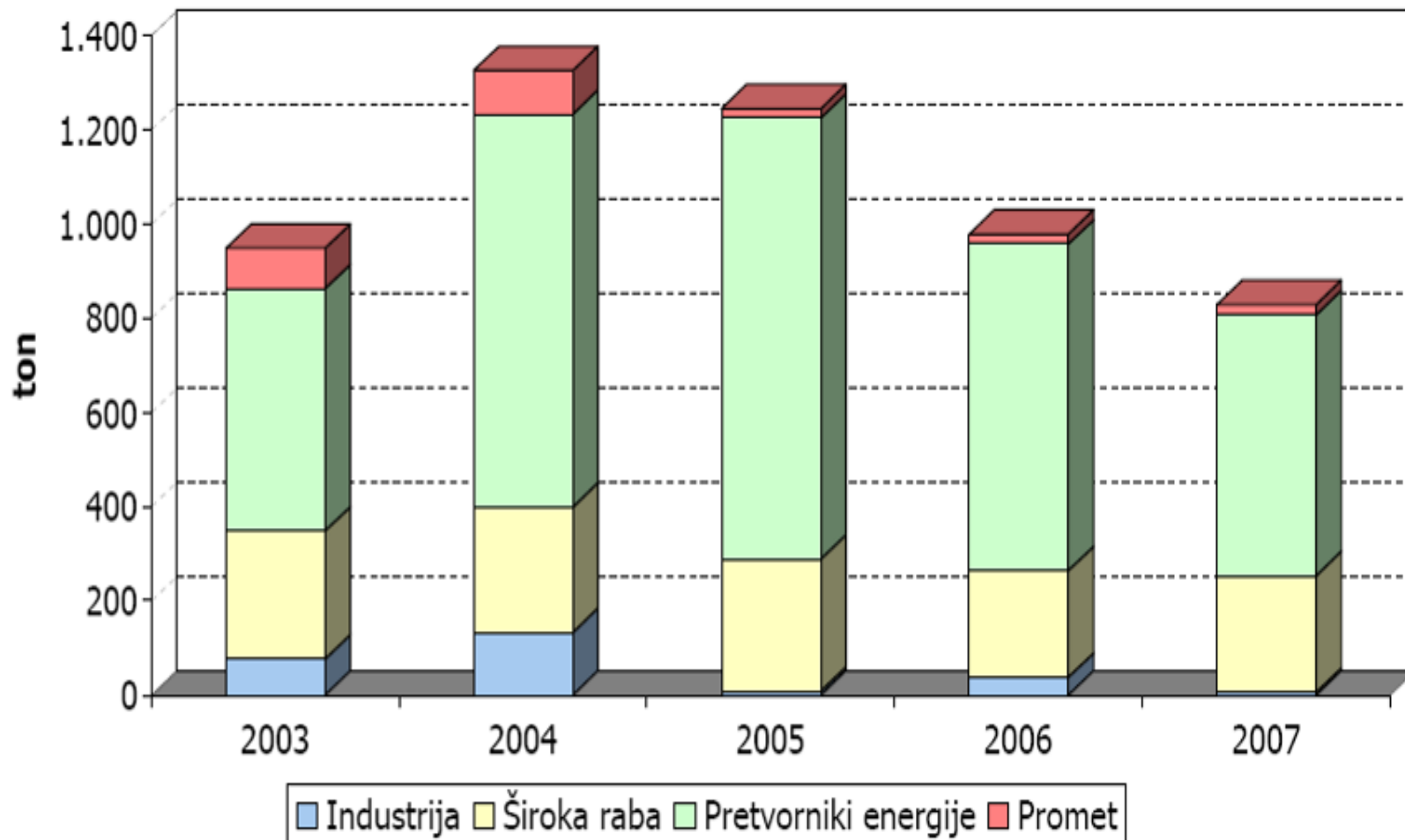
Areas of high value– nature

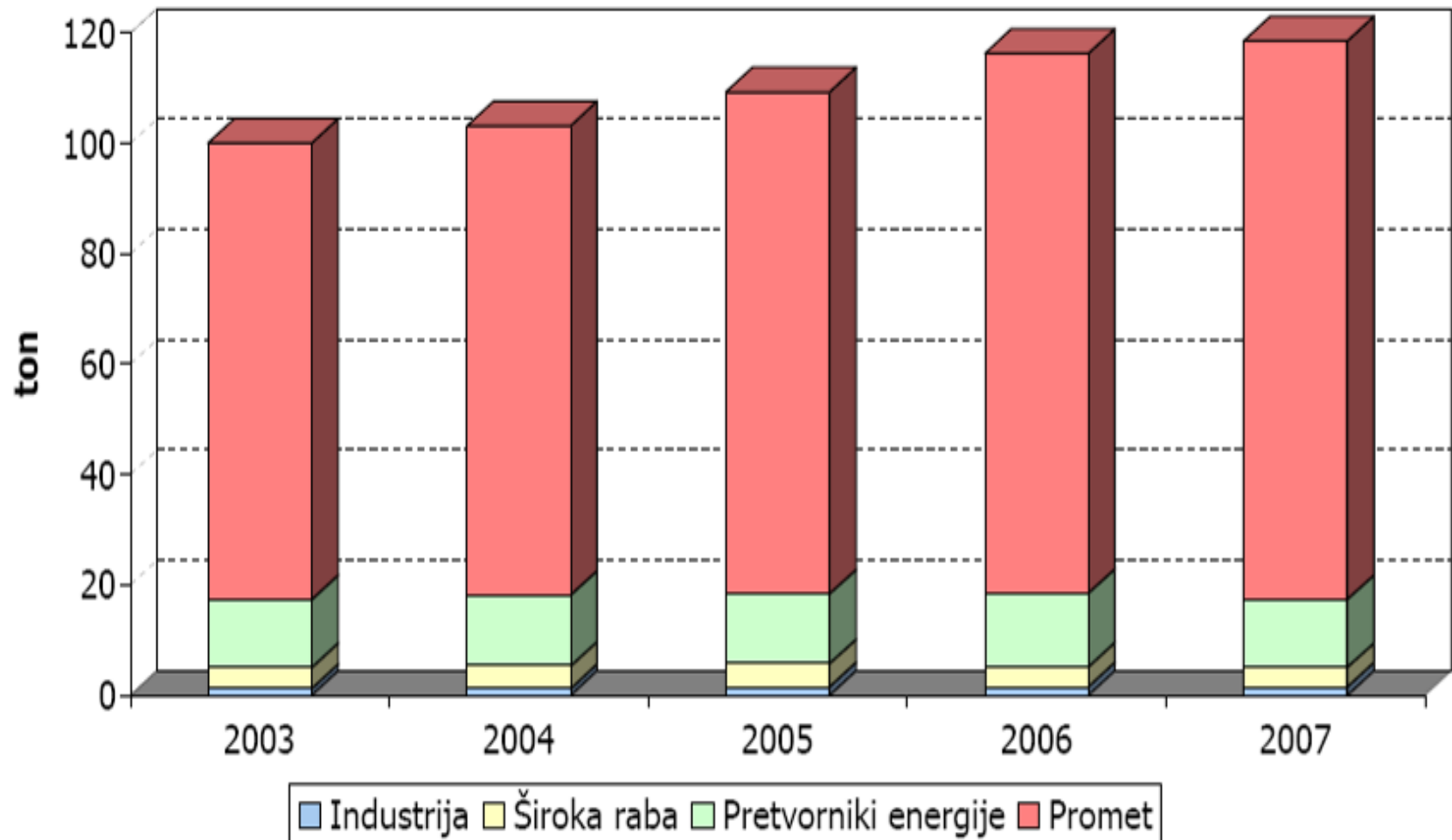
Areas of high value– water

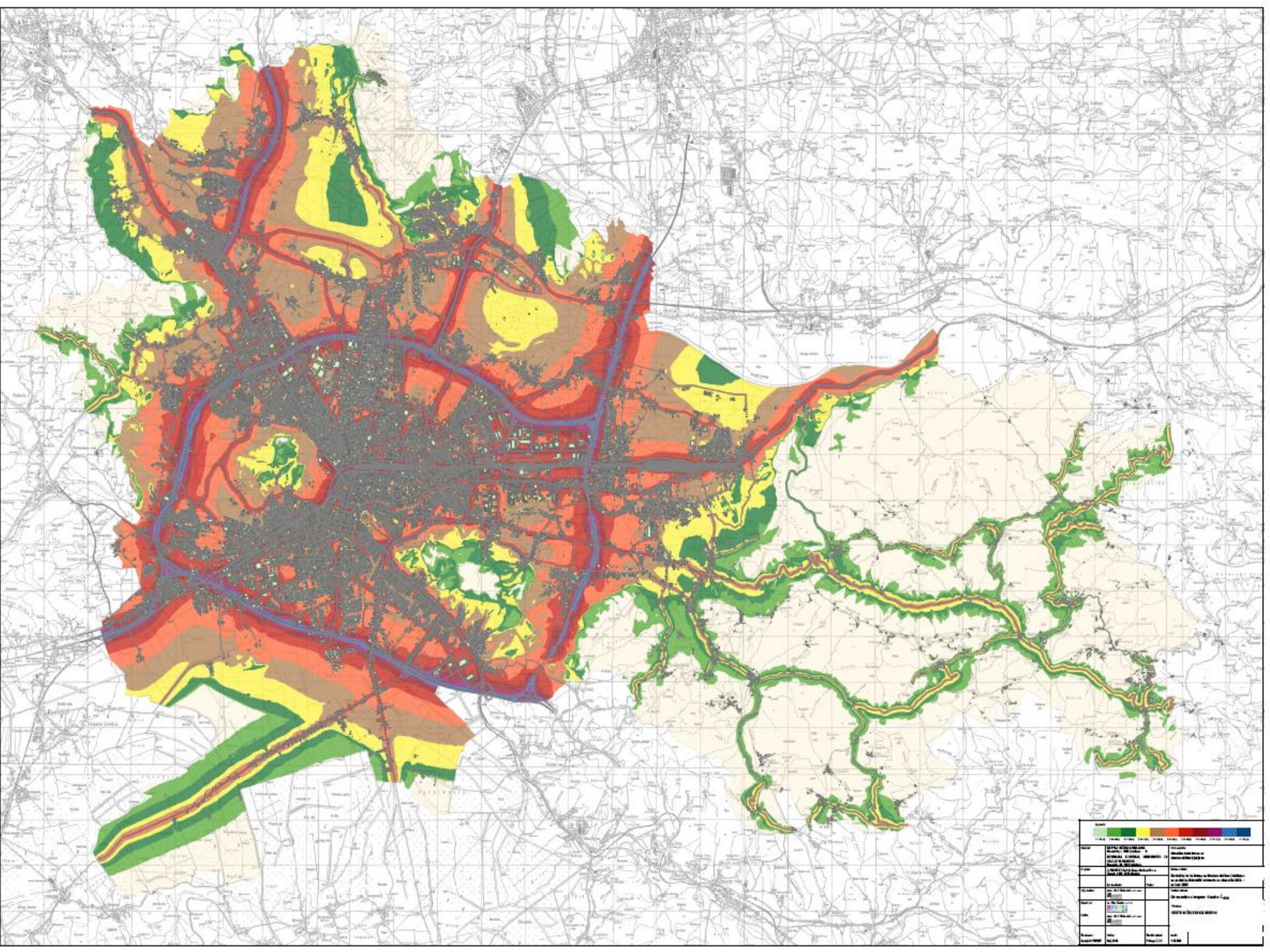

emisiile de SO₂

Emisiile NO_x

Recomandări practice

- **Utilizați expertiza deținută de autoritățile de mediu și sănătate** și de către părțile interesate pentru a identifica și interpreta date relevante și a prognoza trenduri.
- La evaluare trendurilor de viitor, **luați în considerare impacturile altor proiecte și planuri de dezvoltare de viitor care au fost aprobate dar încă nu implementate** – acestea deseori pot modifica semnificativ situația existentă a mediului
- Faceți schimb de informații cu echipa de planificare.
- **Rămîneți focusat** cînd colectați informațiile.
- Nu colectați detalii excesive și nu utilizați informația doar pentru că există.

Subiecte de discuție

- Considerați că analiza trendului de bază este o parte utilă a analizei?
- Dacă nu, ce alte abordare ați aplica pentru a obține un nivel de bază pentru evaluarea ulterioară a impacturilor probabile?
- Există careva analize efectuate de regulă la elaborarea planului fizic, care ar putea fi utilizate și în ESM?
- Considerați că întrebările de mai sus sunt suficiente pentru ghidarea analizei, sau sunt prea detaliate?
- Ați sugera careva întrebări adăugătoare sau modificarea celor formulate?

Subiecte de discuție

- Informațiile și datele disponibile sunt suficiente pentru a permite efectuarea analizei de bază?
- Ce dificultăți puteți prevedea când lucrați asupra acestei sarcini?
- Cât timp poate necesita la modul practic (câte zile lucrătoare pot fi necesare)?
- Cu cine v-ați consulta la această etapă?

Remarci de încheiere

- **Descriere** vs. **Analiză**
 - Deseori lipsa datelor nu este o problemă majoră, însă analizele sunt prost țintite și se focusează pe probleme irelevante
 - Este important de focusat pe **analiza informației** și de evitat descrierile extinse ale faptelor nerelevante
- Concentrare pe probleme identificate în scoping
- Este important de identificat **forțele motrice ale trendurilor aparente** ...deși anumite impacturi s-ar putea încă să nu fie vizibile
- **Cînd este relevant**, trebuie să se ia în considerare **efectele posibile ale schimbărilor climatice**
- **Consultațiile țintite** pot constitui un mod foarte eficient de a stabili nivelul de bază
- **Incertitudinile** trebuie să fie luate în considerare

Muțumesc

Michal Musil